

Къде мога да намеря допълнителна

Допълнителна информация е на разположение чрез уебсайта на EMAS:

<http://ec.europa.eu/environment/emas>

Практическо ръководство за МСП, с лесни за следване стъпки, които обясняват как да се подготвят малките и средните организации за регистрация по EMAS, може да се намери в инструментариума за МСП на адрес:

http://ec.europa.eu/environment/emas/tools/sme_index_en.htm

С EMAS публичните органи могат да управляват свързаните с околната среда дейности на местно равнище. В следния инструментариум са показани лесните стъпки, водещи до прилагане на EMAS:

http://ec.europa.eu/environment/emas/local/pdf/la_toolkit_commission_020204_en.pdf

Всяка държава-членка на ЕС е определила компетентен орган, който отговаря за регистриране на организациите и за предоставяне на информация на заинтересованите страни, включително информация относно стимулите, предвидени за регистрираните по EMAS организации. Данните за осъществяване на контакт, включително уебсайтовете на компетентния орган във Вашата страна, са на разположение на уебсайта на EMAS:

http://ec.europa.eu/environment/emas/tools/contacts/countrymap_en.htm

Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит

Подобряване на Вашите екологични и стопански резултати

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

ISBN 978-92-79-19486-3

© Европейски общности, 2011 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочи източникът.

Отпечатано на рециклирана хартия с присъден знак за екомаркировка на ЕС за графична хартия (<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>)

Какво става, ако дадена организация вече е сертифицирана по ISO 14001 или използва неформална система за управление по околна среда (СУОС)?

Както EMAS, така и ISO 14001 имат общата цел да осигурят добро управление по околна среда. Въпреки това много често те се възприемат като конкурентни. Европейската комисия признава, че ISO 14001 може да бъде трамплин към EMAS. Всъщност изискванията на EN ISO 14001:2004 към системите за управление по околна среда са неразделна част от EMAS III.

Приемането на ISO 14001 като елемент на системата за управление в EMAS ще даде възможност на организациите да преминават от ISO 14001 към EMAS без ненужно дублиране на усилията. Успешното сертифициране по ISO 14001 означава, че са предприети най-важните стъпки към регистрацията по EMAS. Допълнителните изисквания включват:

- **първоначален екологичен преглед:** EMAS изисква да се извърши първоначален екологичен преглед с цел да се установят екологичните аспекти на дадена организация. Когато обаче организацията вече има сертифицирана по ISO 14001 СУОС, не е необходимо тя да извършва официален екологичен преглед при преминаването към прилагане на EMAS, при условие че посочените в приложение I екологични аспекти са изцяло взети под внимание в сертифицираната СУОС;
- **издадено от държавен орган одобрение по отношение на спазването на правните изисквания:** регистрираната по EMAS организация трябва да докаже пълно спазване на законодателството в областта на околната среда;
- **ангажимент за непрекъснато подобряване на екологичните резултати:** организация, която желае да се регистрира по EMAS, трябва да поеме ангажимент за непрекъснато подобряване на екологичните си резултати. Екологичните резултати се оценяват от проверяващ по околна среда;
- **участие на работниците и служителите и откритост към обществеността:** регистрираната по EMAS организация трябва да докаже, че води открит диалог с работниците и служителите и със заинтересованите страни, включително заинтересовани лица, органи на местната власт и доставчици;
- **проверена екологична декларация:** необходимо е организацията да предостави публична декларация за екологичните си резултати. В екологичната декларация се посочват постигнатите резултати във връзка с поставените екологични цели, както и бъдещите стъпки, които трябва да се предприемат с цел непрекъснато подобряване на екологичните резултати на организацията.

Стъпка напред към отлични резултати — преходът от неформална система за управление по околна среда (СУОС) към EMAS

Освен ISO 14001, в Европа съществуват голям брой СУОС. Въпреки че всяка СУОС сама по себе си представлява важна крачка към по-добри екологични резултати, поелите ангажимент организации често пъти достигат до границите на тези системи и осъзнават необходимостта от нова, по-взискателна и амбициозна СУОС. Европейската комисия завърши изследване на начините, по които организациите могат да преминават от съществуващите СУОС към EMAS, за да се регистрират по тази система, наложила се като еталон за управление по околна среда. Изследването „Стъпка по пътя към EMAS“ („Step Up to EMAS“) е достъпно на адрес:

http://ec.europa.eu/environment/emas/documents/kit_en.htm

Европейската схема за управление по околна среда и одит

Подобряване на Вашите екологични и стопански резултати

- > Непрекъснато подобряване на екологичните резултати
- > Спазване на законодателството в областта на околната среда
- > Проверени данни за докладването по въпросите на околната среда
- > Лесно прилагане

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS) е доброволна схема на ЕС, предназначена за дружества и други организации, които поемат ангажимент да оценяват, управляват и подобряват екологичните си резултати.

Изправени пред растящите очаквания на потребителите и пазарите, организацията извличат полза от намаляване на въздействието, което техните дейности оказват върху околната среда.

Считани някога за външен разход, отличните постижения по отношение на екологичните резултати бързо се превръщат в стопанско предимство. Тъй като въпросите, свързани с околната среда, стават все по-сложни и многобройни, необходимо е те да бъдат управлявани по нови начини. EMAS предлага систематичен подход.

EMAS III — последното преразглеждане на Регламента за EMAS, което влезе в сила на 11 януари 2010 г., въвежда няколко нови елемента, които подобряват приложимостта на схемата и доверието към нея и засилват нейната забележимост и обхват.

EMAS е най-надеждната и най-устойчива система за управление по околна среда (СУОС) на пазара, която прибавя няколко елемента в добавка към изискванията на международния стандарт за системите за управление по околна среда EN ISO 14001:2004 (Наричан по-нататък ISO 14001). Отличното качество на EMAS се основава на:

- по-строгите изисквания по отношение на измерването и оценката на екологичните резултати във връзка с поставените цели и задачи, както и непрекъснатото подобряване на тези екологични резултати;
- спазването на законодателството в областта на околната среда, което се гарантира чрез държавен надзор;
- силното участие на работниците и служителите;
- основните екологични показатели, които създават сравнимост на многогодишна основа в рамките на една организация и между организациите;
- предоставянето на информация на широката общественост чрез заверената екологична декларация, както и
- регистрацията от публичен орган след проверка от акредитиран или лицензиран проверяващ по околна среда.

EMAS е предназначена да помогне на организацията да подобряват екологичните си резултати, като същевременно повишават конкурентоспособността си, например чрез по-ефективно използване на ресурсите. Регистрацията по EMAS дава възможност на организациите да покажат на заинтересованите лица, като клиенти, регулаторни органи и граждани, че те оценяват, управляват и намаляват въздействието на извършваните от тях дейности върху околната среда. Логото на EMAS може да се използва като инструмент за маркетинг или за продажба с цел популяризиране на отличните екологични резултати на организацията.

Кой може да участва в EMAS?

EMAS е приложима във всички отрасли и е открита за всички видове организации в публичния и частния сектор, които се стремят да подобрят екологичните си резултати. С въвеждането на EMAS III схемата позволява на държавите-членки да дадат възможност за регистрация по EMAS на организации, които са извън ЕС („EMAS Global“).

Лесната методология на EMAS дава възможност за въвеждане на схемата дори в малките и средните предприятия (МСП) с ограничени финансови и човешки ресурси или с малък вътрешнофирмен експертен опит. Преразгледаните одитни цикли подобряват приложимостта на схемата за МСП. Възможността за една единствена корпоративна регистрация снижава административните и финансовите тежести за организациите с няколко обекта. По отношение на местните органи EMAS подпомага рационализирането на свързаните с околната среда дейности и изисквания, например в администрацията, строителството, здравеопазването и образованието.

За да може да се възползва от регистрацията си по EMAS, организацията трябва да осъществи следните стъпки:

- 1. Провеждане на екологичен преглед**
Организацията трябва да проведе проверен първоначален екологичен преглед, в който да се вземат под внимание всички екологични аспекти на дейностите, продуктите и услугите на организацията, методите за оценяването им, правната и регулаторната рамка на организацията и съществуващите практики и процедури за управление по околна среда.
- 2. Приемане на политика в областта на околната среда**
Регистрацията по EMAS изисква организацията да приеме политика в областта на околната среда и да се ангажира не само да спазва цялото съответно законодателство в областта на околната среда, но и да постигне непрекъснато подобряване на екологичните си показатели.
- 3. Въвеждане на СУОС**
Въз основа на резултатите от екологичния преглед и политиката (нейните цели), е необходимо да бъде въведена СУОС. СУОС е насочена към постигане на целите на политиката на организацията в областта на околната среда, определени от висшето ръководство. В системата за управление трябва да се посочат отговорностите, целите, средствата, оперативните процедури, нуждите от обучение, системите за наблюдение и комуникация.
- 4. Извършване на вътрешен екологичен одит**
След въвеждането на СУОС следва да се извърши екологичен одит. При одита се оценява по-специално дали е въведена системата за управление и дали тя е в съответствие с политиката и програмата на организацията. При одита се проверява също дали организацията отговаря на съответните регулаторни изисквания в областта на околната среда.
- 5. Изготвяне на екологична декларация**
Необходимо е организацията да предостави публична декларация за екологичните си резултати. В екологичната декларация се посочват постигнатите резултати във връзка с поставените екологични цели, както и бъдещите стъпки, които трябва да се предприемат с цел непрекъснато подобряване на екологичните резултати на организацията.
- 6. Извършване на независима проверка от проверяващ по EMAS**
Екологичният преглед, СУОС, процедурата за одит и екологичната декларация трябва да бъдат проучени и проверени от проверяващ по EMAS, акредитиран от акредитиращ орган по EMAS в държава-членка..
- 7. Регистриране пред компетентния орган на държавата-членка**
Заверената декларация се изпраща за регистрация на съответния компетентен орган по EMAS и се осигурява публичен достъп до нея.
- 8. Използване на заверената екологична декларация**
Екологичната декларация може да се използва за докладване на данни за резултатите на организацията при дейностите, свързани с маркетинг, оценка на веригата за доставки и възлагане на обществени поръчки. Организацията може да използва информацията от заверената декларация, за да предлага на пазара дейностите си с логото на EMAS, да оценява доставчиците въз основа на изискванията на EMAS и да отдава предпочитание на доставчици, регистрирани по EMAS.

Какви са ползите от участието в EMAS?

EMAS носи много ползи на участващите в схемата организации. Сред тях са:

- (I) Подобрени екологични и финансови резултати**
 - висококачествено управление по околна среда;
 - ресурсна ефективност и по-ниски разходи
- (II) Подобрено управление на риска и възможностите**
 - гаранция за пълно спазване на регулаторните изисквания на законодателството в областта на околната среда
 - намален риск от глоби във връзка със законодателството в областта на околната среда
 - регулаторни облекчения
 - достъп до стимули, свързани с дерегулирането
- (III) Повишено доверие, репутация и прозрачност**
 - заверена по независим начин информацията относно околната среда
 - използване на логото на EMAS като маркетингов инструмент
 - по-добри възможности за бизнес на пазари, където екологичните производствени процеси са от значение
 - по-добри отношения с клиентите, с местната и по-широката общественост и с регулаторните органи
- (IV) По-голямо овластяване и мотивиране на работниците и служителите**
 - по-добра среда на работното място
 - по-голяма ангажираност на работниците и служителите
 - по-добра способност за изграждане на екип.

Взети заедно, тези елементи водят до три отличителни характеристики на EMAS:

Резултатност — доверие — прозрачност

Редица държави-членки осигуряват финансови стимули за регистрираните по EMAS организации. Например в зависимост от това къде се намират, регистрираните по EMAS организации могат да се възползват от по-дълги интервали на инспекция, намаление на таксите за разрешителни, по-бързо издаване на разрешителните и подобрен достъп до финансиране. За повече информация, моля свържете се с националния компетентен орган във Вашата държава-членка.